

Kommunstyrelsen

Handläggare: Ida-Maria Olofsson

Telefon: 0176-71296

E-post: ida-maria.olofsson@norrtalje.se

Yttrande av remiss av EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur

BESLUT

Kommunstyrelsens ordförande beslutar att godkänna kommunstyrelsekontorets förslag till remissyttrande och översänder denna till miljödepartementet i enlighet med delegation A12, förvaltningens tjänsteutlåtande om EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur som eget yttrande till miljödepartementet.

Ärendet

Beskrivning

Kommissionen presenterade den 22 juni 2022 ett meddelande med förslag till ny förordning om restaurering av natur inom EU. Lagförslaget är en del av EU:s gröna giv och bygger på målen som anges i EU:s biodiversitetsstrategi 2030. Förslaget innehåller ett flertal bindande mål och skyldigheter för medlemsstaterna rörande restaurering av olika typer av ekosystem.

Förordningen avser att skapa ett ramverk inom vilket medlemsstaterna så snart som möjligt ska vidta restaureringsåtgärder som sammantaget senast 2030 ska omfatta minst 20 % av unionens land- och havsområden och senast 2050 alla ekosystem som behöver återställas. Ambitionen bygger på de mål som anges i EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030. Ramverket fokuserar särskilt på de livsmiljötyper (habitat) som skyddas enligt bilaga 1 i art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG) eftersom det finns tillräckliga underlagsdata för att kunna sätta mål för dem.

I förslaget till förordning om restaurering av natur fastställs ett övergripande mål: att bidra till en kontinuerlig, långsiktig och varaktig återhämtning av biologisk mångfald och resilient natur på land och till havs i hela EU genom restaurering av ekosystem och att bidra till unionens klimatbegränsnings- och klimatanpassningsmål och uppfylla unionens internationella åtaganden.

Restaurering av ekosystem, i kombination med insatser för att minska handeln med och konsumtionen av vilda djur och växter, syftar till att förebygga och bygga upp motståndskraft mot eventuella framtida smittsamma sjukdomar med zoonotisk potential, och därmed minska riskerna för utbrott och pandemier, och bidra till att stödja EU:s och världens insatser för att tillämpa One Health-modellen, som erkänner det inneboende sambandet mellan människors hälsa, djurs hälsa och en frisk resilient natur. Ambitionen bygger på de mål som anges i EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030.

Kommunen bedömer att i och med att förslaget reglerar användning av och åtgärder kopplade till mark och vatten berörs kommunen av förslaget i sitt arbete med fysisk planering, som markägare, som bostadsbyggare och i utvecklingen av infrastruktur. Även privata markägare och näringsidkare inom till exempel jord- och skogsbruk inom kommunens geografiska område berörs av förslaget. Se vidare yttrande i bilaga 1.

Tidplaner

Yttrandet ska lämnas till miljödepartementet senast 2022-10-31.

Beslutsfattare enligt delegation

Bino Drummond
Kommunstyrelsens ordförande

Bilagor

- Bilaga 1. Yttrande över EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur
- Bilaga 2. Följebrev till EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur
- Bilaga 3. EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur
- Bilaga 4. Bilagor i förordningen
- Bilaga 5. Målbeskrivning av artiklar i förordningen
- Bilaga 6. Remissinstanser och direktiv
- Bilaga 7. Factsheet on Nature Restoration Law

Beslutsunderlag

Delegationsordning punkt A12

Yttrande över EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur

Norrtälje kommun har mottagit EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur för yttrande.

Sammanfattning

Utifrån remissunderlaget är det svårt att bedöma hur och i vilken utsträckning kommunen, privata markägare och näringsidkare inom till exempel jord- och skogsbruk inom kommunens geografiska område, kommer att beröras då en av bristerna enligt vad vi kan bedöma är att konsekvenserna är svåra att överblicka då de åtgärder som anges i förslaget är av mer teknisk och byråkratisk natur.

Förslaget behandlar i alltför liten omfattning hur staten och andra huvudmän i praktiken, genom dessa direktiv, kommer att påverka sektorn jord- och skogsbruk och det är därför svårt att helt till fullo överblicka vilka konsekvenser förslaget får för såväl produktionssektor som ekosystem och andra bevarandevärden.

Men, kommunen bedömer att i och med att förslaget reglerar användning av och åtgärder kopplade till mark och vatten berörs kommunen av förslaget i sitt arbete med fysisk planering, som markägare, som bostadsbyggare och i utvecklingen av infrastruktur. Även privata markägare och näringsidkare inom till exempel jord- och skogsbruk inom kommunens geografiska område berörs av förslaget. Kommunen kommer även beröras när det gäller insatser som rör uppföljning och rapportering. Men hur och i vilken omfattning är alltför oklart.

Utförningen av den nationella restaureringsplanen kommer, enligt kommunens tolkning däremot att vara en betydande del i hur förordningens bindande mål och skyldigheter ska omsättas i konkreta åtgärder i Sverige. Den nationella restaureringsplanen är väsentlig för att kunna bilda sig en mer tydlig uppfattning kring konsekvenserna av förslaget för Norrtälje kommun och aktörer som verkar inom kommunens geografiska område.

Genomförandet bör även vara vetenskapligt förankrat och väl avstämt bland de som praktiskt arbetar med restaurering på svenska myndigheter och i jord- och skogsbruket. Kostnadseffektiva och praktiskt genomförbara åtgärder bör stå i centrum.

En annan viktig fråga som behöver mer klargöras och som Norrtälje kommun i tidigare remissammanhang ofta påpekat är att då enskildas ägande- och förfoganderätt riskerar att inskränkas är det extra viktigt med tydlighet och konsekvensanalyser.

Det är viktigt för kommunen att styrning på likväl europeisk som på nationell nivå sammanväger olika faktorer som påverkar samhällsutvecklingen och att man beaktar fler sakområden. Förslaget bör fokusera på att sätta gemensamma mål men ge flexibilitet och rådighet över lösningar lokalt och nationellt, förslaget bör därför vara i direktiv-form, framför allt tydligt o pedagogiskt.

Jordbruk och skogsbruk

Enligt SMHI:s kartläggning av sänkta och torrlagda sjöar (1995) är Stockholms län det län som har sänkt och torrlagt störst yta satt i förhållande till länets totala landyta. Efter Kronobergs län är Stockholm det län där flest antal sjöar sänkts eller torrlagts. Vi kan därför anta att en betydande del av Norrtälje kommuns jordbruksmark härrör från sänkta eller torrlagda sjöar och kan därför komma att påverkas i stor utsträckning av förslaget på återvätning av jordbruksmark.

Det finns uppgifter om att kravet på återvätning tar cirka 80 000 ha jordbruksmark eller cirka 57 000 ha åker ur produktion. Om så är fallet behövs mer tydliga konsekvens- och åtgärdsanalyser.

I Norrtälje kommun finns många mindre jordbruk och familjejordbruk. I genomsnitt brukar ett jordbruksföretag i Norrtälje kommun 25–30 hektar åkermark. 2020 hade kommunen 805 jordbruksföretag varav 75% (609) brukade 30 hektar eller mindre.

Minskar arealen jordbruksmark kommer det påverka de många familjejordbruk och mindre jordbruk i kommunen. En minskning av arealen jordbruksmark kan även komma att påverka de beredskapsmål kring livsmedelsförsörjningen som det rådande internationella läget nu frammanat om ej andra åtgärder vidtas.

Norrtälje kommun består till hälften av skogsmark och en minskad skogsproduktion skulle drabba både skogsägare och kommunens skogsindustri negativt. Hur skogsbruket kommer att påverkas, både som råvaru- och energiproducent, är även det svårbedömt och bör därför vara angeläget att mer tydligt kommunicera innan tydlig ställning kan tas.

Vad detta förslag i praktiken innebär när det gäller att återskapa naturskog är oklart. Stora arealer som undantas från skogsbruk etcetera kommer att kräva kraftfulla åtgärder för att kompensera produktionsbortfall på olika sätt samtidigt som det är angeläget att även skydda viktiga miljöer.

Hållbarhetsperspektivet

Ur ett hållbarhetsperspektiv kan remissens förslag och konsekvenser beaktas utifrån de olika hållbarhetsdimensionerna (sociala, ekonomiska och ekologiska (miljömässiga)). Påverkan som uppstår vid restaureringsåtgärder (såväl

ekonomiska som sociala) på exempelvis areella näringar bör även ta i beaktande ekologiska (miljömässiga) konsekvenser för att uppnå klimatmål och inriktningar inom biologisk mångfald. I detta finns (vilket beskrivs i remissunderlaget) även ett tydligt samband där funktionella ekosystem skapar motståndskraft och möjlighet att leverera ekosystemtjänster (se bland sid 6 i remissens inledande motiverande avsnitt: "Jordbruk, skogsbruk och fiske är sektorer som är beroende av ekosystem i gott tillstånd."). Restaureringsåtgärder för att exempelvis stärka den biologisk mångfalden och möta klimatrelaterade utmaningar bör i så stor utsträckning som möjligt ske i god samverkan med andra identifierande utmaningar för de areella näringarna.

Utarbetande av den nationella restaureringsplanen (kapitel III, artikel 11 - 16 i remissen) bedömer Norrtälje kommun som en viktig del av remissen för att nå ett långsiktigt hållbart resultat. I detta (punkt 9 i artikel 11) beskrivs vikten av att ta hänsyn till de olika hållbarhetsdimensionerna i arbetet:

"Medlemsstaterna ska, när de utarbetar de nationella restaureringsplanerna, sträva efter att optimera ekosystemens ekologiska, ekonomiska och sociala funktioner samt deras bidrag till den hållbara utvecklingen i de berörda regionerna och samhällena."

Kommunens roll i arbetet med miljö- och hållbarhetsfrågor utvecklas i Norrtälje kommuns miljö- och klimatstrategi (2020). Rollen kan se olika ut, men kan bland annat innebära värdskap på lokal nivå där näringsliv, föreningar och medborgare kan mötas, vilket har en tydlig koppling till arbetet med framtagande restaureringsplaner i remissens förslag. Detta värdskap kräver också framtida resurser till kommunerna.

Norrtälje kommun beskriver sitt förhållningssätt till restaurering inom några fokusområden i sin miljö- och klimatstrategi, vilka kan vara värda att beakta.

Avslutande ord

Kommunen bedömer därför att om förslaget till förordning förverkligas är det av högsta vikt att den nationella restaureringsplanen utförs i nära dialog med kommuner och andra aktörer som berörs. Det krävs ett demokratiskt och inkluderande beslutfattande kring restaurering av natur. Kommissionen bör inte ges befogenheter att bestämma villkor genom delegerade akter.

